

Erasmus+ KA2 projektas STORIE

Smulkių įmonių kaime verslumo įgūdžių gerinimas, siekiant sukurti naujus kaimo turizmo produktus, pagrįstus nematerialiu kultūros paveldu

Sutarties Nr. 2018-1-HU01-KA202-047746

1 dalis: STORY mokymosi programos SANTRAUKA

Šis projektas finansuojamas remiant Europos Komisijai, „Erasmus+“ programos lėšomis. Šis kūrinys atspindi tik autoriaus požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį jame pateikiamos informacijos naudojimą.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Turinys

1. JVDAS	3
2. KOMPETENCIJŲ POREIKIO ANALIZĖ	3
2.1. METODOLOGIJA	3
2.2. NUSTATYTAS KOMPETENCIJŲ POREIKIS	3
3. MOKYMO PLANAS	5
3.1. STORIE MOKYMO PROGRAMOS TIKSLAI	5
3.2. MOKYMOSI REZULTATAI	5
3.3. STORIE MOKYMOSI PROGRAMOS TEMOS	6
4. MOKYMOSI APLINKA IR BŪDAI	6
4.1. MOKYMOSI APLINKOS IR BŪDŲ SAMPRATA	6
4.2. MOKYMOSI PROCESO DALYVIAI	8
4.3. ELEKTRONINĖ MOKYMOSI ERDVĖ	8
5. MOKINIO IR PROGRAMOS JVERTINIMAS	9

1. Įvadas

Erasmus+ „STORIE“ projekto (2018-2020) tikslas - padėti smulkioms kaimo įmonėms tapti konkurencingesnėms, pagerinti įgūdžius bei gebėjimus, reikalingus kuriant naujus kaimo turizmo produktus, įtraukiant nematerialų kultūros paveldą. Projekto metu bus sukurta internetinė mokymosi programa, kuri padės smulkiems paslaugų teikėjams regionuose sukurti naujus turizmo produktus ir patikrinti juos rinkoje bei pasidalinti šia patirtimi su kitomis projekte dalyvaujančiomis šalimis.

Pagrindinė tikslinė projekto grupė yra smulkios kaimo įmonės dirbančios turizmo sektoriuje arba susijusios su šiuo sektoriumi. Kiti galimi projekto naudos gavėjai yra kaimo įmonės, kurioms galėtų būti įdomu įsitraukti į turizmo veiklą arba bendradarbiauti su pagrindine tiksline grupe, kuriant turizmo produktus. Projekto vykdytojai yra asociacijos, verslo paramos ir konsultavimo organizacijos, švietimo įstaigos ir politikos formuotojai.

Projekto metu bus plėtojamos 3 pagrindinės dalys:

- 1 dalis - STORIE Mokymosi programa
- 2 dalis - STORIE Mokymosi įrankiai
- 3 dalis - STORIE Įžvalgos ir patirtis

1 dalies veiklos tikslas:

- Nustatyti ir keistis geriausia patirtimi ir metodikomis, kurios padės gerinant smulkių kaimo įmonių įgūdžius ir gebėjimus turizmo produktų projektavimo, reklamos bei bendradarbiavimo srityse,
- Išanalizuoti anksčiau projekto partnerių parengtas mokymo programas,
- Pritaikyti jau egzistuojančias programas, siekiant sukurti naują, specialiai pritaikytą programą, skirtą pagerinti kaimo verslo įmonių kompetencijas tam tikrose srityse.

Šiame dokumente pateikiama 1 dalies (Output 1) santrauka. Pilną 1 dalies versiją galite rasti projekto tinklalapyje www.projectstorie.eu.

2. Kompetencijų poreikio analizė

2.1. Metodologija

Preliminari poreikių analizė buvo atlikta projekto paraiškos teikimo stadijoje. Papildoma analizė buvo atlikta kiekvienoje projekto partnerių šalyje - anketinė apklausa ir interviu su tikslinės grupės atstovais ir suinteresuotosiomis šalimis. Ši apklausa buvo atlikta siekiant įsitikinti, kad bus atsižvelgiama į visus poreikius, kurie bus reikšmingas indėlis „STORIE“ mokymosi programos plėtrai.

Atliekant darbus kiekvienoje projekto šalyje buvo laikomasi bendrų gairių. Kiekviena šalis parengė anketinę apklausą ir interviu. Anketinė apklausa (112 respondentų) vyko sausio – vasario mėn., o interviu (66 dalyviai) - 2019 m. vasario – kovo mėn.

2.2. Nustatytas kompetencijų poreikis

„STORIE“ projekto partnerių šalyse atliktos apklausos ir interviu patvirtino pagrindines sąlygas: STORIE partnerių šalys yra turtingos nematerialaus kultūros paveldu; smulkios kaimo įmonės nori mokytis ir nori patobulinti savo rinkodaros žinias; dėl laiko stokos jie teikia pirmenybę praktinėms mokymosi programoms; taip pat pirmenybę teikia internetiniam mokymuisi; tačiau tiesioginis bendravimas taip pat yra svarbus, nes šių susitikimų metu galima suteikti praktinę pagalbą ir skatinti vietinių įmonių bendradarbiavimą.

Pokalbių – interviu metu išryškėjo daugybė nematerialaus kultūros paveldo integravimo į turizmo produktus pavyzdžių, kurie parodė, kad tikslinė grupė yra gana gerai susipažinusi su nematerialaus kultūros paveldo sąvoka turizmo rėmuose. Šie pavyzdžiai taip pat galėtų būti naudojami kuriant projekto atvejų tyrimus.

Temos, kurios galėtų būti įtrauktos į „STORIE“ mokymosi programą, remiantis anketine apklausa, yra (pateiktos svarbumo tvarka):

1. Elektroninė rinkodara ir socialinės medijos
2. Rinkodaros biudžetas
3. Vartotojų elgsena
4. Rinkodara
5. Bendradarbiavimo būdai
6. Nematerialus kultūros paveldas turizme
7. Rinkodaros strategija
8. Rinkos segmentavimas
9. Turizmo produkto dizainas ir vystymas
10. Kainodara
11. Kūrybiškumo technikos

Tačiau susidomėjimo lygis skirtingomis temomis skiriasi labai mažai - labiausiai dominančią temą pasirinko 57% respondentų, o tą, kuri domina mažiausiai - 45%.

Tikslinės grupės atstovai, kurie dalyvavo anketinėje apklausoje, skirtingose projekto vykdytojų šalyse pasirinko skirtingas temas, kurios juos domina labiausiai.

- **Vengrija: turizmo produkto dizainas ir vystymas**, rinkodaros strategija, vartotojų elgsena, rinkodara, kūrybiškumo technikos, elektroninė rinkodara ir socialinės medijos.
- **Kroatija: rinkodaros biudžetas**, elektroninė rinkodara ir socialinės medijos.
- **Kipras: elektroninė rinkodara ir socialinės medijos**, rinkodaros strategija.
- **Lietuva: rinkodara**, vartotojų elgsena, rinkos segmentavimas, nematerialus kultūros paveldas turizme, elektroninė rinkodara ir socialinės medijos, rinkodaros biudžetas.
- **Ispanija: kūrybiškumo technikos**, vartotojų elgsena, rinkodara.

Atlikti interviu nepadarė didelės įtakos pasirenkant mokymų temas. Interviu dalyviai Vengrijoje ir Kroatijoje išreiškė tas pačias nuostatas kaip ir anketinėje apklausoje. Apklaustieji Kipre parodė daugiau susidomėjimo „Turizmo produkto dizainu ir valdymu“ bei nematerialaus kultūros paveldo įtraukimu į turizmo produktus, nei tada, kai jie pildė anketinę apklausą. Interviu dalyviai iš Lietuvos parodė šiek tiek daugiau susidomėjimo rinkodaros strategija, tačiau sutiko su kitomis anketiniame tyrime pasirinktomis temomis. Dalyviai iš Ispanijos norėtų išmokti kaip bendrauti su klientais ir juos suprasti, ta pati tema buvo sulaukusi didesnio susidomėjimo ir anketinėje apklausoje (vartotojų elgsena, rinkodara).

Tikimasi, kad „STORIE“ mokymosi programa bus praktiška, modulinė, turinti pakankamai pavyzdžių ir naudingų įrankių, kuriuos būtų galima lengvai pritaikyti praktikoje. Potencialūs mokymosi programos dalyviai yra pasirengę skirti kelias valandas per savaitę savo rinkodaros žinių tobulinimui.

„STORIE“ mokymosi platforma turėtų būti patraukli ir patogi vartotojui, kad netgi mažesnę internetinių gebėjimų patirtį turintys žmonės galėtų ja naudotis. Daugelyje projekto partnerių regionų patartina derinti internetinį mokymąsi ir tiesioginį bendravimą, t.y. mišrus mokymosi kursas labiausiai tenkintų tikslinės grupės poreikius.

Partnerių šalyse atlikti tyrimai parodė, kad reikia tokio tipo mokymų (mišrių mokymų), taip pat yra poreikis didinti vietinių įmonių bendradarbiavimo lygį, o „STORIE“ projektas gali padėti tai pasiekti.

3. Mokymo planas

3.1. STORIE mokymo programos tikslai

Pagrindiniai STORIE mokymo programos tikslai yra:

- Pateikti išsamią poziciją apie kultūrinių turizmo produktų kūrimą ir kompetencijas bei užduotis, reikalingas veiksmingam ir tvariam gaminio dizainui,
- Padėti smulkioms kaimo įmonėms gerinti įgūdžius ir gebėjimus kurti bei pardavinėti tvaraus turizmo produktus, pagrįstus nematerialiu kultūros paveldu (rankdarbiai, kulinarinė praktika, muzika, istorijos, papročiai ir kt.),
- Pasiiekti realų ir ilgalaikį dalyvių mąstymo ir požiūrio pasikeitimą,
- Skatinti kooperaciją tarp smulkių kaimo įmonių ir taip palengvinti vietos verslo bendruomenių plėtrą,
- Keistis patirtimi bei plėsti projekto rezultatus, taip padedant smulkioms kaimo įmonėms tobulėti ir augti,
- Praturtinti vietinius turizmo produktus skatinant atsakingą nematerialaus kultūros paveldo naudojimą,
- Pateikti praktinius patarimus ir sprendimus, metodinius vadovus, pavyzdžius ir naudingas priemones, naujausią informaciją apie kultūrinio turizmo produktų kūrimą ir pardavimą bei apie turizmo tendencijas, nepriklausomai nuo išankstinių žinių ir verslumo patirties,
- Užtikrinti lankstumą atsižvelgiant į potencialių dalyvių mokymosi poreikius, suteikti jiems įdomią, naudingą mokymosi platformą ir tvarias žinias.

3.2. Mokymosi rezultatai

Visuomeniniai mokymosi rezultatai:

- Smulkių kaimo įmonių ar įsitraukusių į šį sektorių pagerėję produkto kūrimo, viešinimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai,
- Pagerėjusi komunikacija ir padidėjęs bendradarbiavimas tarp kaimo įmonių,
- Geresnis projekto vykdytojų regionų nematerialaus kultūros paveldo supratimas ir skatinimas turizmo sektoriuje,
- Pagerintos vietinių bendruomenių žinios apie teisingą nematerialaus kultūros paveldo, kaip turizmo produkto, suvokimą, taikant racionalią kainodarą,
- Užmegzti / pagerinti ryšiai tarp kaimo įmonių ir vietos bendruomenių - nematerialaus kultūros paveldo nešėjų - siekiant abipusės naudos.

Asmeniniai Mokymosi rezultatai:

- Identifikuoti ir suprasti nematerialaus kultūrinio paveldo vaidmenį, svarbą ir potencialą turizmo sektoriuje ir produkto vystyme,
- Įgyti praktinės patirties apie įvairius produktų vystymo metodus ir procesą bei turizmo rinką,
- Kurti produktus naudojant nematerialų kultūros paveldą pasitelkus kūrybiškumo technikas bei įgyti patirties bendradarbiavime,

- Suvokti rinkodaros svarbą turizme ir įgyti praktinių žinių savo rinkodaros planui ir rinkodaros veiksams,
- Tapti sąmoningesniu naudojant rinkodaros elementus,
- Gauti naujausias žinias apie savo šalies ir regiono turizmo rinką bei turėti galimybę bendradarbiauti su kitomis įmonėmis kuriant ir parduodant naujus konkurencingus produktus.

3.3. STORIE mokymosi programos temos

Mokymosi programa bus sudaryta iš 4 pagrindinių temų. Kiekviena tema bus padalinta į 5-6 mažesnius skyrelius. Visa mokymo programa bus sudaryta iš maždaug 20 trumpų skyrių (maždaug 20 mokymosi valandų).

Numatomos "STORIE" mokymosi programos temos:

- 1. Nematerialus kultūros paveldas turizme**
- 2. Rinkodaros pagrindai**
- 3. Elektroninė rinkodara ir socialinės medijos**
- 4. Kūrybiškumo metodai**

Kiekviena tema turi konkretų ugdymo tikslą:

1. Nematerialus kultūros paveldas turizme: suteikti žinių dalyviams mokantis apie kultūrinio turizmo sampratą, rūšis, aplinką, tikslinės grupės ypatybes ir galimus nematerialaus kultūros paveldo produktus turizme; dalintis gerosios praktikos pavyzdžiais ir juos pritaikyti; semtis bendradarbiavimo ir produktų kūrimo idėjų naudojant nematerialųjį kultūros paveldą.
2. Rinkodaros pagrindai: sužinoti apie turizmo rinkodaros veiklos planavimo veiksmus nuo rinkodaros strategijos apibrėžimo iki rinkodaros veiksmų plano ir rinkodaros biudžeto sudarymo. Baigę šią temą dalyviai galės pasirinkti tinkamas ir efektyviausias bei ekonomiškiausias rinkodaros priemones savo strateginiams ir komunikacijos tikslams.
3. Elektroninė rinkodara ir socialinės medijos: sužinoti apie šiuo metu rinkoje prieinamas internetinės rinkodaros komunikacijos priemones, priemonių privalumus ir trūkumus bei suprasti internetinės rinkodaros kampanijos efektyvumą ir gebėti jį valdyti.
4. Kūrybiškumo metodai: susipažinti ir išmėginti naudingus kūrybiškumo metodus, įsivaizduojant turizmo produktą (idėjų metodas), projektuojant produktą (poreikių ir kliento apibrėžimas), sukuriant produktą (bendradarbiavimo ir bendro darbo metodai).

4. Mokymosi aplinka ir būdai

4.1. Mokymosi aplinkos ir būdų samprata

Žmonės mokosi skirtingais būdais, todėl STORIE mokymosi programa siekia patenkinti jų poreikius.

Žemiau pateiktos mokymosi teorijos ir poreikių analizės rezultatai nusako mokymosi aplinką, kuri bus naudojama STORIE programoje.

Mokymasis veikiant (learning by doing)

Davidas A. Kolbas buvo empirinio mokymosi idėjos pradininkas, t.y. mokymasis turi būti grįstas kritiniu mąstymu. Didžiausias dėmesys skiriamas patyriminiam mokymuisi (kai žinios sukuriamos pergyvenus patyrimą). Kolbas teigia, kad mokymasis yra ciklas, o geriausias mokymasis pasiekiamas pakartotinai pereinant visą ciklą.

VARK modelis

Šis modelis teigia, kad mokymosi procese žmonės iš penkių pojūčių dažniausiai „teikia pirmenybę“– regimajam, klausomajam ar kinestetiniam (kai atliekama fizinė veikla), todėl rengiant mokymosi programą buvo j tai atsižvelgta. Žmonėms, kurie teikia pirmenybę vaizdiniam, siūloma mokytis pasitelkiant vaizdinę medžiagą. Atitinkamai siūlymai yra ir tiems, kurie mokantis renkasi kitus pojūčius - teikia pirmenybę garsams ar fizinei veiklai. Ketvirtoji kategorija skirta tiems, kurie vertina vidinį dialogą ir žodžius. mokymosi programa bus sudaryta derinant visus mokymosi procese naudojamus pojūčius.

Mokymosi piramidė

Piramidė reprezentuoja skirtingų mokymosi būdų efektyvumą ir parodo, kad mokymas, kuris apjungia „girdėjimą“ ir „matymą“ pasiekia geresnių rezultatų. Patys efektyviausi mokymosi metodai apjungia „matymą ir rašymą“ seminarų metu ir „darymą/veikimą“ nuosekliai einant žingsnis po žingsnio.

Poreikių analizė

STORIE projekto partnerių šalyse atliktos apklausos ir interviu patvirtino, kad tikslinė grupė teikia pirmenybę labiau praktinėms mokymosi programoms/ šaltiniams, kadangi jie negali tam skirti daug laiko. Internetinis mokymasis yra priimtinas, bet tiesioginis bendravimas taip pat yra svarbus, norint suteikti praktinę pagalbą ir paskatinti vietinių jmonių bendradarbiavimą.

Remiantis poreikių analize, STORIE mokymo programa, bus praktiška, modulinė, turinti pakankamai pavyzdžių ir naudingų įrankių, kurie bus lengvai pritaikomi praktikoje. Potencialūs mokymosi programos dalyviai yra pasirengę skirti kelias valandas per savaitę, kad pagerintų savo rinkodaros žinias.

„STORIE“ mokymosi platforma turėtų būti patraukli ir patogi vartotojui, kad netgi žemesnių IT kompetencijų turintys žmonės galėtų ja naudotis. Daugelyje projekto partnerių regionų patartina derinti internetinį mokymąsi ir tiesioginį bendravimą, t.y. mišrus mokymosi kursas labiausiai tenkintų tikslinės grupės poreikius.

Kelios sąvokos bus integruotos į STORIE mokymosi aplinką.

***Blended learning* (Mišrus mokymasis)**

Mišrus mokymasis apjungia internetinę mokomąją medžiagą ir galimybę bendrauti tradiciniu būdu klasėje. Tai reikalauja fizinio tiek studento, tiek mokytojo būvimo bei laiko, vietos, tempo ar mokymosi eigos kontrolės.

***Thin slicing* (Skaidymas)**

Naujoviška koncepcija, kuomet dėmesys skiriamas vienos sąvokos mokymuisi, kai dėmesys yra sutelkiamas į vieno elgesio pasikeitimą, vieną siaurą sąvoką ir vieną mažą tikslą. Dėl to STORIE mokymosi programa bus padaryta iš mažų internetinių mokymo dalių, kurios parodys kaip tam tikros sąvokos veikia skirtingose situacijose. Tuomet mokymosi patirtis bus integruota į mišraus mokymosi procesą ir suteiks dalyviams daugiau būdų įsisavinti medžiagą.

***Product club methodology* (Bendradarbiavimas kuriant produktus)**

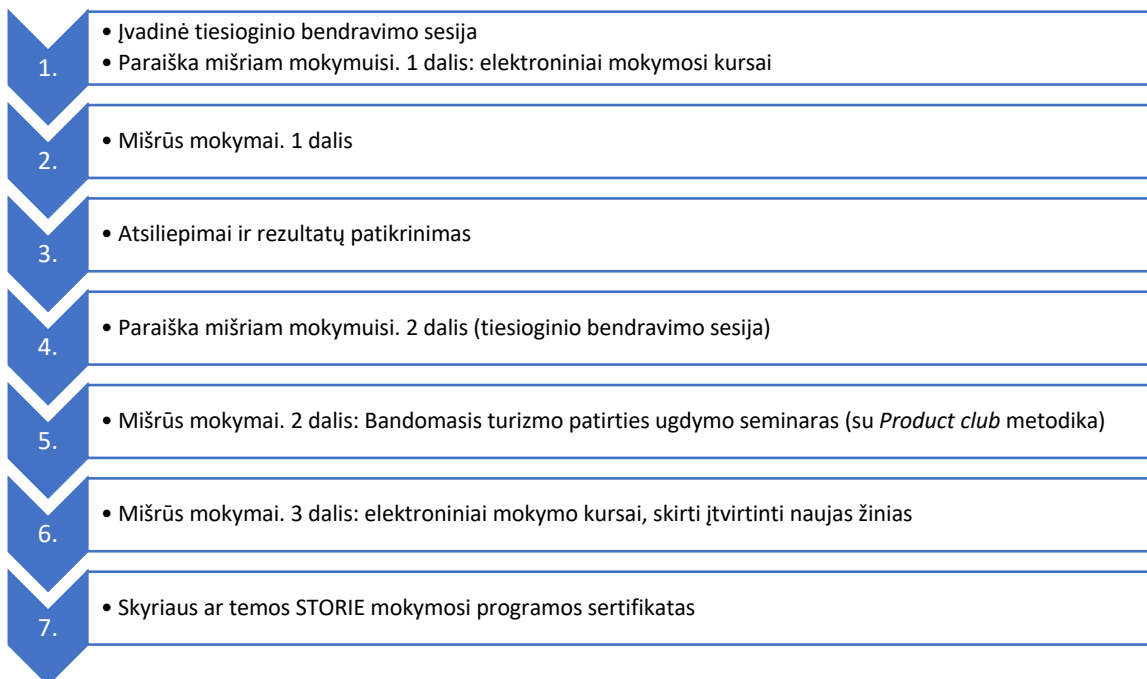
Product club yra valdymo ir planavimo įrankis, leidžiantis jmonių grupei bendradarbiauti, kuriant naujus produktus arba sukuriant pridėtinę vertę esamiems produktams konkrečiose rinkose. Ši metodologija turizmo srityje yra pritaikoma kuriant bendrą idėją ar produktą, naudojant iš anksto nustatytus specifinius produktus, kurių pagalba reklamuojama nauja kelionės kryptį.

Mokymosi metodika gali būti labai sėkminga, jei dalyviai įgis patirties, praktikos ir teorinių žinių, kurios leis jiems tobulėti tiek trumpalaikėje, tiek ilgalaikėje perspektyvoje. Mes tikime seminarų nauda, bendros kūrybos

džiaugsmu, pagarba kūrybai ir idėjoms. Į praktiką orientuota STORIE mokymosi programa bus grindžiama šiais principais.

4.2. Mokymosi proceso dalyviai

STORIE siūlo lanksčią mokymosi struktūrą. Didelės temos gali būti pasirinktos ir išmoktos individualiai. Mokiniai gali pasirinkti tiek potemių iš vienos temos, kiek jiems yra įdomu ar kiek jiems reikia žinoti.

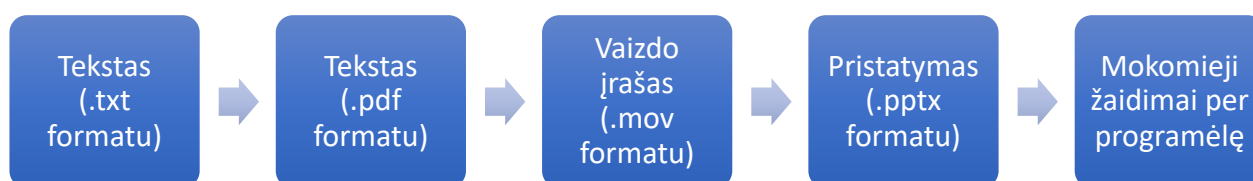
4.3. Elektroninė mokymosi erdvė

Elektroninė mokymosi erdvė, kuri bus naudojama „STORIE“ projekto metu yra mokomoji priemonė, skirta mobiliems įrenginiams (tiek mobiliems telefonams, tiek planšetiniams kompiuteriams). Programinė įranga suteikia galimybę mokytojams ar pedagogams lengvai pasiruošti pamokoms naudojant redaguojamus žaidimus ir viktorinas. Vartotojai galės naudotis (žaisti) žaidimus grupėse ar individualiai.

Elektroninė mokymosi erdvė skirta dirbti su skirtingomis medijos priemonėmis. Elektroninė medžiaga bus sudaryta iš šių failų formatų:

- tekstai bus pateikti **.txt**, **.docx** ir **.pdf** formatais,
- pristatymai bus pateikti **.pptx** formatu,
- vaizdo įrašai bus pateikti **.mov** arba **.avi** formatais.

Elektroninio mokymosi pavyzdys:

Mokomoji medžiaga bus padalinta į mažas dalis, t.y. trumpas .ppt pristatymas, .pdf tekstas ar vaizdo įrašas, po kurių turėtų sekti 5-10 mokomieji klausimai, kurie padės pakartoti išmoktas pamokas.

5. Mokinio ir programos įvertinimas

Teisingas mokinio įvertinimas ir tuo pačiu programos naudingumo įvertinimas yra svarbiausios mokymosi ciklo dalys. Geriausias vertinimas yra tas, kuris skatina ir apdovanoja veiksmingą mokymo praktiką remiantis mokymosi rezultatais. Aiškūs mokymosi tikslai (rezultatai) leidžia plėtoti mokymosi veiklą ir suteikti pagrindą vertinimo testams.

STORIE mokymosi programa apibrėžia numatomus konkrečių modulių mokymosi rezultatus. Žinias patikrinantys testai bus sukurti vėliau, kai bus parengta mokymosi medžiaga.

Mokymosi programa yra skirta suaugusiems, dirbantiems smulkiose kaimo įmonėse, kuriems svarbu pagerinti savo žinias ir pritaikyti jas praktikoje. Siekiant patenkinti jų poreikius, paskatinti dalyvavimą ir padaryti kursus patrauklius, daugiausia dėmesio bus skiriama savęs įvertinimui. Dalyviai pabaigę mokymosi kursą galės atlikti testus ir gauti skyriaus ar viso kurso pažymėjimus, tačiau tai bus neprivaloma.

Testas bus patalpintas internete. Dalyviai galės laikyti testą, pabaigus mokymosi skyrius internetinėje erdvėje. Kadangi mokymosi programa yra lanksti, kai kurie dalyviai galės pasirinkti dalyvauti tik pirmojoje programos dalyje (internetiniame mokyme ir, pasirinktinai, tiesioginio bendravimo įvadinėje sesijoje) ir, jei jiems pasiseks atlikti testą, bus išduotas tos dalies sertifikatas.

Dalyviai, kurie prisijungs prie tiesioginio bendravimo sesijos ir dalyvaus vystant bandomąją turizmo patirtį, bus paprašyti atlikti „namų darbus“ (geroji patirtis apie vieną jų sukurtą turizmo produktą / atvejo analizę). Norėdami paruošti atvejo analizę, besimokantieji gaus planą pagal kurį darbas bus paruoštas ir įkeltas į sistemą. Projekto partnerių organizacijos mokymo ekspertas patikrins šį dokumentą ir pateiks savo vertinimą / grįžtamąjį ryšį. Vertinimo kriterijai, pagrįsti strateginiais klausimais, parodys laukiamų mokymosi rezultatų pasiekimo lygį. Tuomet dalyviai gaus STORIE mokymosi programos sertifikatą.